



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Croesvs Et Codrvs. hoc est, Copiæ Et Inopiæ Damna vel
Lvcra, à bono iustoq[ue] Mundi Governatore Deo
Distribvta**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§. 11. Dolor ex amißione diuitiarum, ab exemplis Dionysij Syracusani,
Craßi, & Ioannis Conarij Equitis Poloni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52359)

possidentes concluderunt, seruorum adhibita custodia: ille vero seruis ipsis persuadens, cum ipsis custodibus aufugit, & nihil custodia profuit. Quid hoc infidelius? Va his, qui in multitudine diuitiarum suarum sperant. Quare, dices, va eis? Quia, inquit, thesaurizat, & nescit cui congregauit ea. Labor ergo certus, & fructus incertus: saepius inimicis laboras, & tu conficeris arumnis, & tibi quidem peccata, possessionem vero alijs heredibus praebuit.

§. XI.

Dolor ex amissione diuitiarum, ab exemplis Dionysij Syracus. Crassi, & Ioannis Conarij Equitis Poloni.

Doloris huius aliquot exempla libet apponere. Quo enim animo fuisse putemus Dionysium? qui cum hereditatis nomine à patre, Syracusanorum, ac panè totius Sicilia tyrannidem accepisset, maximarum opum dominus, exercituum dux, rector classium, equitatum potens, propter inopiam, litteras puerulos Corinthi docuit. Eodemq; tempore, tanta mutatione maiores natu, ne quis nimis fortuna crederet, magister ludi factus ex tyranno monuit. Quid sensisse existimemus Crassum? cui pecunia magnitudo locupletis nomen dedit; sed eidem postea inopia turpem decoctoris sugillationem

Valer.
Max. l. 61
c. 9.

Idem ibi

lationem iniunxit. Siquidem bona eius à creditoribus, quia solidum prestare non poterat, venierunt. Ita quoque amara sugillatione non caruit: quia cùm egens ambularet, DIVES ab occurrentibus salutabatur. Quòd si isti dolorem presserunt, certè non pressit Ioannes Conarius Eques Polonus, nobili familia oriundus, de quo Cromerus hanc recenset historiam. Circa an. Christi 1177. imperium & gubernationem regni Polonici adiit Casimirus iuuenis adolescens lufui valdè deditus, adèò quidem, ut temerè cum quouis luderet. Is ad ludendum aliquando prouocauit Equitem Polonè familia nobili, & hodieq; in eo regno prepotenti Ioannem Conarium. Assensus est regi Conarius, productaq; voluptas illa in multam noctem. Tandem utroque in somnum ruente, conuenit inter ipsos, ut unico fortuna iactui, quod uterque nummorum haberet, permetterent. Victoria penes regem fuit. Conarius partim iactura nummorum, partim scommate illudentis ei regis exacerbatus palma regem in faciem percussit, & noctis ac tenebrarum beneficio euasit. Manè postridie perquisitus, & repertus, graui Iudicum sententia ad mortem damnatur. Sed rex quam primùm intercessit, liberè confessus coram omnibus parū peccasse Conarium, plurimum

Martin.
Cromer.
lib. 6.
Chron.
Pol.

rimum se in isto negotio. Nam primò pronocasse se Conarium ad ludendum; vrsisse deinde, in totam secum luderet summam; non quemuis in tanta nummorum iactura ira temperare posse; se dignum pœna esse, qui sua Maiestatis non habuerit maiorem rationem. Condonare igitur se, & plagam, & culpam Conario. Gratias insuper ei se debere, qui vna plaga sapere eum docuerit, & à leuitate in futurum reuocârit. Serio autem se hac dicere, vt Conarius certo sibi persuadeat argumento, fore beneficium nouum. Et cum dicto afferri iussit omne aurum, quod & posuerat ipse, & à Conario ex lucro acceperat; idq; allatum Conario in manus tradidit. Magna hæc regis virtus fuit, & heroici pectoris exemplum; sed in Conario apparuit, quantus sit dolor, pecuniam vel per ludum atque iocum amittere. Suprà ostendimus in Antonio Vrceo Codro, quantam in mœstitiam, immò insaniam eum coniecerit, vel amissus incendio liber. Innumera sunt exempla, quæ docent, fluxa isthæc bona longè maiore cum dolore perdi, quàm labore quæri. Et subscribunt totis cateruis agminatim occurrentes viri fæminæq; , lamentantes, quòd hostilis vel flamma, vel rapina eos dispoliârit. Quibus vel hoc solatiij

potest esse, quòd iam nihil debeant amplius metuerè, quia nihil possunt amplius amittere.

C A P V T. V.

Quanta diuitijs & vitijs inter se sit cognatio?

§. I.

Diuitijs boni bene, mali malè vtuntur.



Aborem, curam, dolorem afferunt opes, vt dixi, non tamen ex se, sed eorum culpâ, qui laborant, curant, aut dolent. Ast *unumquodq;* non hominum, sed rerum pondere iudicandum est, ait S. Hieronymus, *nec diuiti obsunt opes, si bene vtatur, nec pauperem egestas commendabiliorem facit.* Et D. Augustinus: *Vt noueritis, non pecuniam in diuite, sed auaritiam condemnari: aduertite, quod dico. Respicias in illum diuitem stantem iuxta te: & fortè in illo est pecunia, & non est auaritia; in te non est pecunia, & est auaritia.* Hæc culpabilis, & propter hanc illa vitabilis est; non quia mala, sed quia, si in malos incidit, auaritiæ sit nutrimentum. Quare sicut auaritiæ reprehensio re-
dit in diuites, non in diuitias, ita neque in
autho-

S. Hieronym. ep. ad Saluian.

S. Aug. in Plal. 51.